

Брюксел, 11 юни 2024 г.
(OR. en)

11003/24

ENV 615
CLIMA 242
DEVGEN 84
ECO 23
SAN 332
PECHЕ 236
AGRI 497
IND 313
CHIMIE 45
ENER 279
RECH 277
TRANS 304

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
№ предх. док.:	10432/24
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно 8-ата програма за действие за околната среда – Пътят към екологичен и справедлив преход за устойчива Европа – Одобряване

1. На 6 април 2022 г. Европейският парламент и Съветът приеха Решение (ЕС) 2022/591¹, с което се създава 8-ата програма за действие за околната среда („8-ата ПДОС“). С него се установява рамка за действие в областта на политиката за околната среда и климата до 2030 г. с шест тематични приоритетни цели за 2030 г. и дългосрочна приоритетна цел за 2050 г. за добър живот в рамките на възможностите на планетата. В него също така се определят благоприятстващите условия за това всички сектори да постигнат тези цели по съгласуван начин.

¹ Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 г. (ОВ L 114, 12.4.2022 г., стр. 22–36).

2. В съответствие с член 5, параграф 1 от Решение (ЕС) 2022/591 до 31 март 2024 г. Комисията извършва междинен преглед на постигнатия напредък и представя доклад за междинния преглед на Европейския парламент и на Съвета. Въпросният доклад бе публикуван на 13 март 2024 г. и представен на работна група „Околна среда“ на 20 март 2024 г.
3. В отговор на посочения по-горе доклад председателството реши да предложи проект за заключения на Съвета, озаглавени „Междинен преглед на 8-ата програма за действие за околната среда – Пътят към екологичен, справедлив и приобщаващ преход за устойчива Европа“. Работна група „Околна среда“ обсъди първия проект и последващите преработени текстове² на заключенията на Съвета на заседанията си на 9 и 22 април и на 7 и 24 май 2024 г.
4. Проектът за заключения, изготвен в резултат на посочените по-горе обсъждания, беше разгледан от Комитета на постоянните представители на 5 юни 2024 г.³ Комитетът обсъди няколко промени, които сега са отразени в приложението към настоящата бележка.
5. Във връзка с това Съветът се приканва да разгледа проекта за заключения, поместен в приложението към настоящата бележка, с оглед на одобряването му на заседанието на 17 юни 2024 г.

² 8366/24 + REV 1-3.

³ 10432/24.

Междинен преглед на 8-ата програма за действие за околната среда – Пътят към екологичен, справедлив и приобщаващ преход за устойчива Европа

– Проект за заключения на Съвета –

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ПОДЧЕРТАВА ключовата роля на програмите за действие на ЕС за околната среда за осигуряването на амбициозно законодателство в областта на околната среда и действията в областта на климата; ПРИПОМНЯ Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда (8-ата ПДОС) и нейната дългосрочна приоритетна цел „най късно до 2050 г. хората да живеят добре в пределите на нашата планета, в икономика на благосъстоянието, в която нищо не се разхищава, растежът е придружен от възстановяване, постигната е климатична неутралност в рамките на Съюза и неравенствата са значително намалени“; ИЗТЪКВА ангажимента и необходимостта от продължаване на програмите за действие за околната среда след 2030 г., за да се допринесе, наред с другото, за конкурентоспособната устойчивост на икономиката и промишлеността на ЕС и да се гарантира справедлив и приобщаващ преход в рамките на възможностите на планетата;
2. ПОДЧЕРТАВА значението на спешните действия за справяне с кумулативните отрицателни последици от тройната планетарна криза, състояща се в изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването, като се имат предвид опустошителните въздействия и нарастващата интензивност и честота на свързаните с климата събития за екосистемите и техните услуги, здравеопазването, икономиките, социалната справедливост, правата на човека и сближаването; ИЗТЪКВА по-специално необходимостта от промяна на неустойчивите модели на производство и потребление, от засилване на адаптирането и издръжливостта във връзка с изменението на климата, от укрепване на нетоксичната кръгова икономика и устойчивото управление на ресурсите и от гарантиране на екологичен, справедлив и приобщаващ преход, както и необходимостта от обръщане на отрицателните тенденции, засягащи екосистемите; ПОДЧЕРТАВА, че научните изследвания показват, че ЕС и светът вече са преминали някои граници, свързани с възможностите на планетата;

3. ПРИПОМНЯ, че ЕС и неговите държави членки остават твърдо ангажирани с изпълнението на Програмата до 2030 г. и нейните 17 цели за устойчиво развитие (ЦУР) като колективен план за действие за поставяне на устойчивостта, правата на човека и равенството на половете в центъра на политическите действия на равнище ЕС, без никой да бъде пренебрегнат;
4. ПРИЗНАВА, че екологичният, справедлив и приобщаващ преход представлява възможност за подобряване на здравето на хората, за укрепване на европейската икономическа устойчивост и конкурентоспособност, за защита, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси, за създаване на висококачествени зелени работни места, за справяне с икономическите и социалните неравенства, за укрепване на демокрацията, сигурността и стратегическата автономност на ЕС, като същевременно се запази отвореният характер на икономиката и се гарантира мирът; ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета относно зелената дипломация на ЕС, приети през март 2024 г., и по-специално решителното осъждане на агресивната война на Русия срещу Украйна – източник на огромни щети за околната среда, на рискове за ядрената безопасност и енергетиката и продоволственията сигурност; ПОДЧЕРТАВА, че това изисква също полезни взаимодействия между екологичните, социалните и икономическите цели, включително чрез интегриране на подхода „Едно здраве“ във всички секторни политики, да се създадат условия за структурни дискусии относно съгласуваността на политиките и междусекторните въпроси в институциите и между тях, включително на регионално и местно равнище, като се вземат предвид разнообразието от национални рамки за управление и се избягва ненужната административна тежест; ПРИЗНАВА уникалното положение на островните и най-отдалечените региони на Съюза както по отношение на природните ресурси и биологичното разнообразие, така и по отношение на специфичните екологични предизвикателства, пред които са изправени;

5. ОТЧИТА приноса на Европейския зелен пакт (ЕЗП) като интегрирана стратегия за растеж за устойчива Европа, водеща до приемането на ключови законодателни инициативи като пакета „Подготвени за цел 55“, [закона за възстановяване на природата], законодателния пакет за политиката за устойчиви продукти, включително Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти (РЕУП), пакета за устойчиво финансиране; ПРИЕМА, че подобни законодателни инициативи дават възможност на ЕС и неговите държави членки да отбележат напредък в постигането на дългосрочната цел на ПДОС; ПРИЗНАВА добавената стойност на стратегии като Стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата от 2021 г., Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., новата стратегия на ЕС за горите за 2030 г., стратегията „От фермата до трапезата“, Стратегията на ЕС за почвите до 2030 г. и Стратегията за устойчивост в областта на химикалите, както и планове за действие като Плана за действие относно кръговата икономика и Плана за действие за нулево замърсяване и стартирането на ключови механизми като механизма за справедлив преход;
6. ПРИВЕТСТВА водещата роля на ЕС на международната сцена и резултатите, постигнати в рамките на многостранните форуми в областта на околната среда, като например в контекста на конвенциите от Базел, Ротердам, Стокхолм и Минамата, глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал, Споразумението за опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции (БРИНЮ), Парижкото споразумение, Пакта от Глазгоу, Глобалната рамка за химикалите, консенсуса от ОАЕ и постиженията на UNEA 5 и 6, включително резолюцията относно силно опасните пестициди, и ОТБЕЛЯЗВА резолюцията на Световната здравна асамблея относно въздействието на химикалите, отпадъците и замърсяването върху човешкото здраве;

7. ПОДЧЕРТАВА ключовата положителна роля на селското стопанство, включително за гарантиране на продоволствената сигурност за гражданите на ЕС и за постигане на климатична неутралност в ЕС най-късно до 2050 г.; ПРИЗОВАВА Комисията да вземе предвид резултатите от стратегическия диалог и текущите обсъждания в Съвета относно бъдещето на селското стопанство в ЕС, за да се осъществи успешно преходът към устойчиви продоволствени системи, адаптирани към изменението на климата, които да гарантират достойни условия на труд и справедливи доходи за фермерите, процъфтяващи селски райони, конкурентоспособността и устойчивостта на европейското селско стопанство и стратегическата автономност на ЕС, като същевременно се запази отвореният характер на икономиката, както и високо равнище на здравните и екологичните показатели, включително по отношение на биологичното разнообразие и защитата, опазването и възстановяването на природата, вземайки предвид социално-икономическото въздействие на прехода;
8. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ мониторинговия доклад за 2023 г. на Европейската агенция за околната среда относно напредъка в постигането на целите на 8-ата ПДОС, в който се посочва спешната необходимост от засилване на прилагането на съществуващото законодателство и постигането на благоприятстващи условия, от предлагане на допълнителни политики и мерки, когато е необходимо, и от включване на политиките, свързани с околната среда и изменението на климата, в други области на политиката;
9. ПРИВЕТСТВА междинния преглед на 8-ата ПДОС; ПОДЧЕРТАВА, че изпълнението на законодателните инициативи, приети в рамките на Европейския зелен пакт, ще бъде от решаващо значение за постигането на приоритетните цели на 8-ата ПДОС; ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията, въз основа на член 5, параграф 2 от Решение (ЕС) 2022/591, да представи законодателно предложение за добавяне на приложение към 8-ата ПДОС с действия за периода след 2025 г., за да се запази нейната приемственост и амбиция, като се вземат предвид тези заключения и резултатите от междинния преглед; ПРИЗОВАВА Комисията да обмисли действия в подкрепа на държавите членки при прилагането на законодателството; ПРЕДЛАГА държавите членки да провеждат годишен политически диалог на високо равнище на ниво министри за преглед на напредъка по отношение на целите на 8-ата ПДОС;

10. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ последните съобщения на Комисията, като например съобщенията „Подсигуряване на нашето бъдеще – Целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейният път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. – изграждане на устойчиво, справедливо и проспериращо общество“, „Управление на климатичните рискове – в защита на хората и просперитета“ и „Към амбициозно промишлено управление на въглеродните емисии за ЕС“, както и последните доклади както на равнището на ЕС, така и на световно равнище, като например доклада на ООН за 2023 г. относно целите за устойчиво развитие: Специално издание: „Към спасителен план за хората и планетата“, „Перспективи за световните ресурси за 2024 г.“ на Международната експертна група по ресурсите и докладите на Европейската агенция за околната среда (ЕАОС) „Ускоряване на кръговата икономика в Европа – състояние и перспективи за 2024 г.“ и относно европейската оценка на риска, свързан с климата;
11. ПРИВЕТСТВА представянето на доклада на Енрико Лета, озаглавен „Нещо много повече от пазар“, и ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ неговото послание, че екологичният, справедлив и цифров преход е от решаващо значение за постигането на устойчиво и проспериращо бъдеще, включително необходимостта от разработването на кръгов единен пазар, за да се създаде ориентирана към бъдещето икономика, тъй като това ще подкрепи екологичната устойчивост и същевременно ще стимулира икономическия растеж; ПРИПОМНЯ заключенията на Европейския съвет от април 2024 г., в които се потвърждава ангажиментът на ЕС за устойчив и приобщаващ растеж в цяла Европа; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от интегриран подход към зелената дипломация, търговия и сътрудничество с държавите партньори и на многостранната сцена за повишаване и насърчаване на съгласуваността на екологичните стандарти в световен мащаб, като същевременно се работи за глобален и екологичен, справедлив и приобщаващ преход; ИЗТЪКВА, че конкурентоспособната устойчивост на европейската промишленост и създаването на равнопоставеност за всички дружества чрез стимулирането им да се стремят към високи екологични и социални стандарти, ще бъде от решаващо значение в това отношение.

12. ПРИЗНАВА взаимовръзките между действията за смекчаване на изменението на климата и управлението на риска, свързан с климата, и следователно значението на бързите действия за смекчаване на изменението на климата, тъй като съществуват физически ограничения пред капацитета на обществото да се адаптира към все по-сериозните климатични рискове;
13. ПРИПОМНЯ важните ползи от действията в областта на климата за енергийната независимост на ЕС, намалената зависимост от изкопаеми горива, включително от руските изкопаеми горива във възможно най-кратък срок, намалените разходи и излагането на бъдещи сътресения, наред със съпътстващите ползи, като например намаленото въздействие на въздушното и другите видове замърсяване върху човешкото здраве и екосистемите и техните услуги; ИЗТЪКВА, че гарантирането на сигурността и благосъстоянието на гражданите на ЕС зависи от осигуряването на инвестиции в ефективни действия в областта на климата във връзка с декарбонизацията на нашата икономика, укрепването на природосъобразните решения и повишаването на устойчивостта на рискове, свързани с климата;
14. ОТБЕЛЯЗВА значението на пълното постигане на целта на ЕС за нетно намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. като важен етап към климатична неутралност най-късно до 2050 г. и стремежа за постигане на отрицателни емисии след това, за изпълнение на ангажимента на ЕС съгласно Парижкото споразумение и осигуряването на пример за равнопоставеност; във връзка с това ИЗТЪКВА значението на бързото и цялостно прилагане на пакета „Подготвени за цел 55“, като се има предвид, че това създава възможности и предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни; ПРИЗОВАВА Комисията да работи с държавите членки в контекста на актуализираните НПЕК с цел гарантиране на инвестиционна сигурност;

15. ИЗТЪКВА значението на стабилната и предвидима политическа рамка, за да се осигури яснота за инвеститорите, включително предприятията, гражданите и създателите на политики, и необходимостта от своевременно решение за междинна цел за 2040 г. в съответствие с Европейския закон за климата и ангажиментите по Парижкото споразумение и в съответствие с целта за 1,5 градуса повишение на средната температура, като се вземат предвид резултатите от глобалния преглед; НАСЪРЧАВА бъдещите председателства на Съвета да продължат обсъжданията по тези въпроси на постоянна основа, за да се гарантира представянето на следващия НОП на ЕС достатъчно навреме преди COP30; ПРИПОМНЯ, че е необходимо всички икономически сектори да допринесат за екологичния преход, и ОТЧИТА, че преходът ще изисква необходимите благоприятстващи условия, включително справедлив приобщаващ преход, конкурентоспособен промишлен и селскостопански сектор и равнопоставеност с международните партньори; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да разработят необходимата благоприятна рамка чрез добре насочено използване на европейски и национални мерки; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от осигуряване на по-добри стимули за увеличаване на поглъщанията на въглерод от източници на сушата и от промишлеността, за да се постигнат целите на ЕС в областта на климата;

Готовност за справяне с рискове и издръжливост спрямо изменението на климата

16. ПРИВЕТСТВА съобщението на Комисията „Управление на климатичните рискове – в защита на хората и просперитета“ и доклада на ЕАОС относно европейската оценка на риска, свързан с климата; ОТБЕЛЯЗВА СЪС ЗАГРИЖЕНОСТ, че много от установените рискове са достигнали критични равнища и биха могли да станат катастрофални, ако не бъдат предприети спешни и решителни действия;
17. ПРИЗОВАВА Комисията да предприеме последващи действия във връзка със своето съобщение чрез системен политически отговор във всички съответни области на политиката, като осигури по-ефективни и проактивни действия в областта на управлението на риска, свързан с климата, включително, ако е целесъобразно, чрез укрепване на съществуващото законодателство;

18. ПРИЗОВАВА Комисията да продължи да извършва редовни оценки на свързания с климата риск в ЕС, като взема предвид и специфичните национални обстоятелства;
19. ПРИКАНВА Комисията, заедно с държавите членки, да разработи ефективни инструменти за наблюдение на напредъка във връзка с готовността за справяне с рисковете на европейско и национално равнище, като се съсредоточи по-скоро върху резултатите, отколкото върху крайните продукти;
20. ОЧАКВА окончателния доклад от диалога по издръжливостта спрямо изменението на климата; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да продължат да разработват и прилагат решения за намаляване на пропуските в опазването на климата, като вземат предвид необходимостта от стимулиране на превантивни мерки за адаптиране;
21. ИЗТЪКВА необходимостта от непрекъснати усилия за разширяване на международното сътрудничество и финансиране с цел повишаване на издръжливостта спрямо изменението на климата и готовността за справяне с рисковете в най-уязвимите развиващи се страни, включително подобряване на достъпа до финансиране; ПРИЗОВАВА за системен и съгласуван подход на ЕС на международно равнище за справяне с изменението на климата, замърсяването, обезлесяването, влошаването на качеството на земите, усвояването на земя и загубата на биологично разнообразие, по-специално чрез по-широко прилагане на природосъобразни решения;
22. ПОДЧЕРТАВА важната регулаторна роля на водните цикли за екосистемите, човешкия живот и функционирането на икономиката и нашето общество; ОТЧИТА въздействието на изменението на климата върху наличието и сигурността на водата; ПРИЗОВАВА за инициатива за издръжливост по отношение на водните ресурси, включително привеждане в съответствие и преразглеждане на съответните политики на ЕС с цел по-добро интегриране на съображенията, свързани с водите, целите за опазване и опита на държавите членки, когато е необходимо, за да се гарантира всеобхватен подход „отдолу нагоре“, насочен към постигане на наличност и сигурност на водоснабдяването чрез прилагане на природосъобразни решения, като например опазване и възстановяване на влажните зони и други сладководни екосистеми, и развитие, ако е необходимо, на неконвенционални водни ресурси и разширяване на зелено-синята инфраструктура, както и интегриране в пространственото планиране на подход, основан на водите и почвите;

23. ОТЧИТА силните връзки между здравите екосистеми, биологичното разнообразие и способността на природата да улавя и съхранява безопасно въглерод и тяхната жизненоважна роля за смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него;

Кръгова икономика и устойчиво управление на ресурсите

24. ОТЧИТА, че неустойчивото използване на ресурсите е двигател на тройната планетарна криза; ОПРЕДЕЛЯ кръговата икономика и устойчивото управление на ресурсите като определящи инструменти в това отношение; ПОДЧЕРТАВА, че преходът към кръгова икономика както за крайните, така и за възобновяемите материали ще послужи като инструмент за намаляване на натиска върху климата, природните ресурси и екосистемите, като допълнителната полза ще бъде икономически и промишлен ускорител за Европа, стимулиращ системните и устойчивите иновации и заетостта, като същевременно увеличава самостоятелността на ЕС по отношение на критичните суровини;
25. ОТЧИТА, че отпечатъкът на ЕС по отношение на материалите и потреблението все още далеч надхвърля това, което е устойчиво в рамките на възможностите на планетата, и напредъкът в областта на кръговото използване на материали е твърде бавен, за да се постигнат целите на 8-ата ПДОС; затова ПОДЧЕРТАВА необходимостта от отделяне на растежа от използването на ресурсите и неговото въздействие чрез стимулиране на технологиите и бизнес моделите, които правят възможно намаляването на търсенето на ресурси на ниво производство и потребление, и ПРИПОМНЯ ангажимента в 8-ата ПДОС за значително намаляване на отпечатъка на Съюза по отношение на материалите и потреблението, така че той да бъде съобразен с възможностите на планетата възможно най-скоро, включително, ако е целесъобразно, чрез въвеждането на цели на ЕС за ограничения, като същевременно се обърне внимание на основните системни фактори, подкрепящи линейната икономика; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от насърчаване на устойчивата и кръгова биоикономика и на природосъобразните решения;

26. ОТБЕЛЯВА, че инициативите на ЕС за устойчиви продукти подкрепят прехода към кръгова икономика, но няма да бъдат достатъчни за намаляване на високия отпечатък по отношение на потреблението заради неустойчивите равнища на потребление; затова ПОДЧЕРТАВА необходимостта от разглеждането на тези въпроси;
27. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от предприемане на допълнителни стъпки в краткосрочен план на всички равнища, за да се гарантира амбициозното и бързо прилагане на приетото законодателство, по-специално на РЕУП, както и да се укрепят най-ефективните съществуващи инструменти на политиката; във връзка с това ПРИЗОВАВА за ефективното разработване на предстоящото вторично законодателство, за представянето на първия работен план на РЕУП през първите месеци на 2025 г. и за бързото въвеждане на изискванията за екопроектиране за конкретни продуктови групи, както и за техническа подкрепа за държавите членки, като се вземат предвид националните особености, както и за дружествата, за да се улесни това изпълнение; ПРИКАНВА Комисията да изготви възможно най-скоро нов стратегически план на ЕС за кръговата икономика, ПРИКАНВА Комисията, и когато е приложимо, държавите членки да предприемат следните действия, като се съсредоточат по-специално върху най-ресурсоемките системи:
- а) да обсъдят мерки за предотвратяване на отпадъците и да интегрират в тези мерки кръговата икономика, за да се улесни преходът към кръгова икономика, както и ефективното, бързо и съгласувано изпълнение, оценяване и докладване на постигнатия напредък за значително намаляване на националния отпечатък по отношение на материалите и потреблението;
 - б) да предоставят насоки и допълнителни механизми, насочени към засилване на единния надзор на пазара, включително действия, насочени към онлайн продажбите;
 - в) да проучат възможностите за разширяване на схемите за отговорност на производителя, така че да обхванат повече продукти и да включат минимални изисквания, съвместими със съществуващите рамки, които да доведат до предотвратяване на отпадъците, до повторна употреба и по-дълъг жизнен цикъл на продуктите;

- г) да гарантират ефективното функциониране на пазара на висококачествени вторични суровини чрез премахване на финансовите и административните пречки, затрудняващи неговото развитие, с акцент върху инвестициите и иновациите в процесите на рециклиране и върху установяването на нетоксични цикли на материалите, включително чрез оценка и ако е целесъобразно, предлагане на инструменти, като например икономически инструменти, изисквания за рециклирано съдържание, и намаляване на използването на изкопаеми горива в химическия сектор по устойчив начин, наред с другото, чрез обмисляне на използването на устойчив въглерод и цялостно изпълнение на стратегията за химикалите, за което преразглеждането на REACH играе важна роля;
- д) да разширят кръговите модели на производство и потребление, които намаляват цялостното използване на ресурси въз основа на дематериализирани системи за провизиране, като например моделите, основани на продукта като услуга, споделянето на продукти или ремонтите;
- е) да гарантират ефективното участие на заинтересованите страни, наред с другото, с цел увеличаване на обмена на добри практики, подкрепа за развитието на мрежа от кръгови центрове на всички равнища и предлагане на мерки за укрепване на европейските междусекторни научни изследвания в областта на използването на ресурсите;
- ж) да оценят интегрирането на кръговата икономика в бъдещите политики в областта на климата в подкрепа на целта на ЕС за климатична неутралност до 2050 г.;
- з) да укрепват стратегическото позициониране на ЕС в областта на кръговата икономика и управлението на ресурсите на световно равнище, като същевременно работят за повишаване на международното признание за ролята на използването на ресурсите за постигане на целите за устойчивост, за включване на устойчивото използване на ресурсите в многостранните споразумения в областта на околната среда, за разработване на структури за глобално управление, като в това отношение работят за постигане на международно споразумение за управление на природните ресурси, както и за насърчаване на взаимното обучение и обмена с държавите партньори в световен мащаб, по-специално чрез новообявения ресурсен център на ЕС за кръгова икономика;

28. ПРИЗОВАВА за решителни координирани действия на всички равнища и за съгласуваност на политиките и интегриране на кръговата икономика в други политики и области на ЕС; ПОДЧЕРТАВА колко важно е да се установи амбициозна дългосрочна визия за ЕС след 2030 г.; във връзка с това **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** Комисията, заедно с държавите членки и съответните заинтересовани страни, да започне всеобхватен и ефективен процес, водещ към интегрирана дългосрочна визия на ЕС за прехода към кръгова икономика и устойчиво използване на ресурсите, насочена към благоприятстваща системна промяна за постигане на екологичен, справедлив и приобщаващ преход; ПРИКАНВА Комисията в контекста на този процес да оцени:
- а) условията за създаването на рамка за управление в подкрепа на тази интегрирана дългосрочна визия на ЕС;
 - б) установяването на дългосрочна цел на ЕС за устойчиво използване на ресурсите;
 - в) въз основа на развитието на настоящите, и ако е необходимо, на бъдещите показатели на рамката на ЕС за мониторинг на кръговата икономика, определянето на амбициозни и икономически осъществими научно обосновани цели за запазване на отпечатъка по отношение на материалите и потреблението в рамките на възможностите на планетата и пренасянето на тези цели на национално равнище, като се вземат предвид специфичните условия в държавите членки;
 - г) създаването на всеобхватна правна рамка, определяща равнището на амбиция и подходящите инструменти на политиката, укрепваща съгласуваността и интегрирането на политиките и позволяваща ефективно прилагане, както и дали едно цялостно преразглеждане на съществуващото законодателство би могло да бъде подходящо за тази цел или е необходим нов законодателен акт;

29. ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета „Стратегия на Съюза за устойчивост в областта на химикалите: време за действие“; ИЗТЪКВА, че Комисията не е изпълнила изцяло стратегията за химикалите, по-специално преразглеждането на Регламента REACH, включително регистрацията на полимерите съгласно REACH, общия подход към управлението на риска за най-вредните вещества, справянето с нововъзникващите химически рискове и опасения за здравето и околната среда и забраната на производството за износ на вредни химикали, които не са разрешени в ЕС; затова НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА Комисията да поддържа високо равнище на амбиция при изпълнението на стратегията;
30. НАБЛЯГА на ключовата роля на химическата промишленост за напредъка на двойния екологичен и цифров преход, както и за стратегическата автономност на ЕС, като същевременно се запази отворения характер на икономиката; НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА Комисията да продължи усилията за устойчива, конкурентоспособна и издръжлива промишленост на ЕС, както и за нетоксична околна среда;
31. ПРИПОМНЯ, че устойчивият характер на перфлуороалкилираните и полифлуороалкилираните съединения (PFAS) изисква приоритетно внимание и действия, поради което ПОДЧЕРТАВА необходимостта от постепенно премахване на PFAS в съответствие със Стратегията за устойчивост в областта на химикалите и в рамките на добре управляван процес възможно най-скоро, като същевременно се зачитат научните констатации от процеса на оценка на риска, и ако е целесъобразно – преходният период, необходим за разработването на безопасни и устойчиви алтернативи; ОТЧИТА, че предложението за ограничаване използването на PFAS е насочено към постигането на тази цел; ПРИЗОВАВА Европейската агенция по химикалите и Комисията да финализират оценките на рисковете и социално-икономическите аспекти и да представят на държавите членки предложение за решение във възможно най-кратък срок; ПРИЗОВАВА Комисията редовно да информира Съвета за напредъка във връзка с постепенното премахване на PFAS и плана за действие в областта на PFAS;

32. ИЗТЪКВА необходимостта от надеждни методи за изпитване, за да се установят възможните отрицателни въздействия от експозицията на химични вещества и да се предвиди законодателство за гарантиране на безопасната употреба на химикалите въз основа на няколко вида токсикологични характеристики, като същевременно се избягва във възможно най-голяма степен изпитването върху животни; НАСЪРЧАВА разработването на насоки за изпитване, сътрудничество и обмен на информация между всички участници с цел насърчаване на възпроизводимостта и прехвърляемостта на резултатите; ПРИКАНВА Комисията да разработи европейски метод за изпитване и стратегия за валидиране; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да разгледат всяко възможно изоставане в усилията за предварително валидиране на съществуващите методи за изпитване и да стимулират адекватното финансиране;
33. ОТЧИТА значителния натиск на хранителните вещества и пестицидите с неблагоприятни последици за околната среда, по-специално за водите, климата, биологичното разнообразие и човешкото здраве; ИЗРАЗЯВА СЪЖАЛЕНИЕ относно липсата на планове за действие за интегрирано управление на хранителните вещества, което възпрепятства подобряването на качеството на водата; ПРИЗОВАВА за диалог със заинтересованите страни относно Директивата за нитратите, който да даде възможност на държавите членки да подобрят качеството на водата; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да поддържат породения от риска от употребата на пестициди натиск върху околната среда и общественото здраве като приоритетна област за действие, в рамките на засилен конструктивен диалог със заинтересованите страни и земеделските стопани, като изтъкват значението за устойчивата употреба на пестициди, което има прилагането на добри практики, като например интегрираното управление на вредителите, отчитайки същевременно местните условия и продоволствената сигурност;
34. ОТЧИТА първостепенното значение на здравите почви за осигуряването и регулирането на екосистемните услуги, които са от съществено значение за биологичното разнообразие, безопасността и сигурността на храните, използването на ресурсите за устойчива биоикономика, както и необходимостта от преследване на целта за нулево замърсяване и справянето с екстремните метеорологични явления; ПРИЗОВАВА държавите членки като приоритетна задача да поддържат и подобряват здравето на почвите, да избягват и смекчават въздействието на почвеното запечатване и разрушаване;

35. ПРИКАНВА Комисията да се основава на данните от мониторинга в подкрепа на научното разбиране за въздействието на замърсителите на въздуха и за постигане на целта за избягване, предотвратяване или намаляване на техните вредни въздействия върху човешкото здраве и околната среда, и когато съществени нови научни данни сочат необходимостта от това, да прецени адекватността на съществуващите приложими стандарти за качеството на въздуха;
36. ОТЧИТА, че законодателството, отнасящо се до емисиите и източниците на замърсяване от съответните сектори, като например транспорта, промишлеността, селското стопанство, енергетиката и климата, е от ключово значение, за да направи възможно намаляването на концентрацията на замърсители във всички среди и да гарантира съответствие, например, със стандартите за качеството на въздуха; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да се стремят към последователност по този въпрос;
37. ИЗТЪКВА, че преразгледаната директива относно емисиите от промишлеността е ключов инструмент в подкрепа на промишления преход към устойчиво, чисто, климатично неутрално и кръгово производство; ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира, че незабавно се разработват референтните документи за най-добрите налични техники (НДНТ) и те са в състояние да дадат резултати по посочените цели;
38. ПРИПОМНЯ активното и конструктивно участие на Комисията и държавите членки в преговорите по международен правно обвързващ инструмент за прекратяване на замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, с амбицията да той да бъде финализиран до 2024 г.; ОТЧИТА рисковете за околната среда и здравето, породени от пластмасовите микрочастици и другите видове замърсяване с пластмаси; ПРИПОМНЯ ангажиментите по Европейския зелен пакт и Плана за действие за кръгова икономика 2.0 и във връзка с това ПРИЗОВАВА Комисията да предприеме действия и да проучи повече възможности за справяне с всички източници на пластмасови микрочастици в околната среда, наред с другото, чрез ограничаване на съзнателно добавените пластмасови микрочастици в продуктите и чрез справяне с непреднамереното изпускане на пластмасови микрочастици;

39. ОТЧИТА фундаменталното значение на защитата, опазването и възстановяването на природата, биологичното разнообразие и здравите екосистеми с техните функции, услуги и съществена роля за човешкото здраве, благосъстоянието, способността за адаптиране към изменението на климата и икономическата и социалната устойчивост, както и необходимостта биологичното разнообразие да започне да се възстановява до 2030 г. и да се справи ефективно с преките и непреките фактори за загубата на биологично разнообразие; ПРИПОМНЯ, че ефективната екологична свързаност и добре функциониращите зелени и сини инфраструктурни мрежи в европейските ландшафти и в целия ЕС са основополагащи условия за функционирането на екосистемите; ОСТАВА АНГАЖИРАН с постигането на целите на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. и Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин-Монреал; поради това НАСЪРЧАВА държавите членки да представят съгласувани национални цели и/или национални стратегии и планове за действие в областта на биологичното разнообразие навреме преди 16-ата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие през октомври 2024 г.;
40. ОТНОВО ПРИЗОВАВА за пълно интегриране на биологичното разнообразие в съответните секторни и междусекторни планове и политики, гарантиращи интегриран подход; ПРИЗОВАВА държавите членки да интегрират екосистемен подход и да се стремят към положителни за природата икономики и общества; ПРИВЕТСТВА усилията за по-нататъшно развитие на стабилна база от знания в областта на биологичното разнообразие на равнището на ЕС и в държавите членки;

41. ПРИЗНАВА значението на естествената нощна среда и необходимостта от нейното опазване; ПРИЗОВАВА Комисията да задълбочи научното разбиране за светлинното замърсяване и неговото въздействие върху биологичното разнообразие и различните екосистеми, като използва съществуващите спътникови данни, с цел предотвратяване и свеждане до минимум на отрицателното му въздействие;
42. ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета относно борбата с опустиняването в ЕС и ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията да предложи интегриран план за действие на равнище ЕС за борба с опустиняването, деградацията на земята и засушаването, насочен към постигане на неутралност по отношение на деградацията на земята до 2030 г. въз основа на пълна оценка на въздействието, и да допълни този план за действие с мерки в подкрепа на проактивното управление на засушаването и свързаните с това явления в ЕС;
43. ПРИПОМНЯ значението на здравите и устойчиви морски екосистеми и необходимостта от по-нататъшно развитие на знанията, научните изследвания и иновациите в областта на морската среда в това отношение и от вземане на необходимите мерки за постигане на добро екологично състояние на морските води чрез разработване на цялостен и основан на екосистемите подход за опазване и устойчиво използване на моретата и океаните, както се изисква от Рамковата директива за морската стратегия, включително чрез регионално сътрудничество и засилване на борбата срещу незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов; и ОТБЕЛЯВА, че ЕС и неговите държави членки са поели ангажимент за бързото ратифициране и прилагане на Споразумението за БРИНЮ; НАСТОЯТЕЛНО ПРИЗОВАВА всички държави да направят същото;

44. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от приемане от страна на обществото, наред с другото чрез активна комуникация и открит диалог относно политиките на Европейския зелен пакт и тяхното въздействие върху обществото, особено върху най-уязвимите части от него; ОТЧИТА становището на Европейския икономически и социален комитет относно „Постигане на напредък по рамката на политиката на ЕС за справедлив преход: какви мерки са необходими?“; ПРИПОМНЯ насоките, предоставени в препоръката на Съвета относно гарантирането на справедлив преход към климатична неутралност, и ПРИЗОВАВА държавите членки да я приложат в пълна степен;
45. ПРИКАНВА Комисията да проучи начините за интегриране на справедливия преход в политиките и съществуващите рамки, като част от Зеления пакт, които са в състояние да се справят с тройната планетарна криза, като същевременно насърчават социалната справедливост и създаването на достойни условия на труд, за пълно изпълнение на ЦУР; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да гарантират многостепенно управление и да укрепят социалния диалог и системите за колективно договаряне, както и сътрудничеството между всички съответни заинтересовани страни, включително чрез приобщаването и достигането до маргинализирани и недостатъчно представени групи, при разработването, прилагането и оценката на политики за постигане на напредък по отношение на екологичния, справедлив и приобщаващ преход;
46. ПРИЗОВАВА държавите членки да продължат да интегрират справедливия преход в националните стратегии, в които се анализират социално-икономическите въздействия, включително въздействието върху труда, на процеса на екологичен преход и се определят механизми за подкрепа на най-уязвимите и неблагоприятно засегнати от процеса, въз основа на широкото участие както на гражданското общество, така и на публичните институции; ПРИВЕТСТВА създаването от Европейската комисия на Европейска обсерватория на справедливия преход; ИЗТЪКВА значението на структурната интеграция на справедливия преход в рамките на институциите на ЕС;

47. ПОДЧЕРТАВА значението на политиките и мерките за справедлив и приобщаващ преход на всички равнища, включително чрез учене през целия живот, засилен ангажимент за интегриране на принципа на равенство на половете и междусекторна оценка; НАСТОЯТЕЛНО ПРИЗОВАВА Комисията и ПРИКАНВА държавите членки да извършат структурни оценки на въздействието на политиките за преход върху условията на живот на хората, особено на тези, които живеят в бедност или са изложени на риск от бедност;
48. ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да продължат да включват в европейския семестър перспективата за устойчивост и за екологичен, справедлив и приобщаващ преход;
49. ИЗТЪКВА значението на прогнозирането на уменията и стабилните социални политики и политики за пазара на труда и схемите за преквалификация, както и на привличането, задържането и оползотворяването на таланти, в съответствие с препоръката на Съвета относно гарантирането на справедлив преход към климатична неутралност;
50. ОТЧИТА значението на многостепенната, многосекторна и многостранна перспектива за екологичен, справедлив и приобщаващ преход, като се вземат предвид регионалната и местната перспектива и реалност, както и разнообразието от обстоятелства и активното участие на социалните партньори, гражданските общества, местните общности, както и МСП; ПРИЗНАВА ключовата роля на инвестициите не само в технологиите, но и в човешките ресурси, за да се осъществи преходът на място; НАСТОЯТЕЛНО ПРИКАНВА Комисията да гарантира съгласуваността на политиките за устойчиво развитие (СПУР) при разработването на политики на всички равнища на управление;

51. **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** Комисията и държавите членки да подобрят пълното прилагане на принципите на предпазните мерки и превантивните действия, на принципа за приоритетното отстраняване още при източника на замърсяване на околната среда и на принципа „замърсителят плаща“.
- ПОДЧЕРТАВА** значението на един по-системен, съгласуван, основан на сътрудничество, основан на риска и интегриран подход по отношение на състоянието и перспективите за оценките на околната среда, както и във връзка с политическите действия; **ИЗТЪКВА** потенциала на анализа на проблемите при прегледа на изпълнението на политиките в областта на околната среда да послужи като основа за националните реформи за подобряване на техния административен и съдебен капацитет за постигане на целите на политиката в областта на околната среда; **ПРИЗОВАВА** Комисията и държавите членки да въведат и приложат съществуващите законодателни актове и мерки, като вземат предвид принципа за ненанасяне на значителни вреди; **ПРИКАНВА** Комисията и държавите членки да засилят мерките за подкрепа на дружествата и публичните органи, да отпуснат инвестиции, по-специално за регионалните и местните органи, и да подобрят сближаването, достъпа до правосъдие, защитата на гражданите и прозрачността;
52. **ПРИЗОВАВА** Комисията и държавите членки да гарантират, че в съответствие с приложимите правила заинтересованите страни достатъчно навреме получават конкретна информация за това, което се изисква от тях, за да им се даде възможност да се адаптират своевременно към промените в регулаторната рамка;

53. ПОДЧЕРТАВА значението на съгласуваното финансиране, включително интегрирането на смекчаването на изменението на климата, адаптирането към изменението на климата и рисковете, свързани с климата, биологичното разнообразие, кръговата икономика и рисковете, свързани със замърсяването, както и изпълнението на политиките във всички съответни фондове и финансови инструменти, както и да се направи преоценка на финансирането, което може да изостри уязвимостта и неравенствата; ПРИЗНАВА, че ефективните инвестиции в биологичното разнообразие и екосистемите могат да повишат тяхната устойчивост и капацитет за предоставяне на множество всеобхватни ползи и жизненоважни екосистемни услуги; ОТЧИТА значителното положително въздействие на програмата LIFE на ЕС върху европейската природа; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да направят оценка на необходимостта от разработване на допълнителни икономически стимули за опазване на здравите екосистеми както в защитените зони, така и извън тях, и за възстановяване на увредените екосистеми, както и на начините за рационализиране на европейското, националното и частното финансиране в това отношение; ПРИВЕТСТВА съобщението относно планове за управление на рисковете, свързани с климата, за създаване на подходящи предпоставки за финансиране на издръжливостта спрямо изменението на климата и за адаптиране към бъдещето на механизмите за солидарност на ЕС и за увеличаване на стимулите за изпреварващи действия; НАСЪРЧАВА относимите схеми на ЕС за финансиране да вземат предвид дългосрочните сценарии за свързаните с климата рискове в съответствие с приложимите правила; ПРИПОМНЯ, че принципът „замърсителят плаща“ е от ключово значение за финансовия подход към замърсяването, вредите за околната среда и загубата на биологично разнообразие и за компенсирането на отрицателните въздействия, като същевременно се подкрепя социалната справедливост;

54. ПРИПОМНЯ Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г., в което се посочва, че Комисията ще извършва оценки на въздействието на своите инициативи, за които се очаква да имат значително икономическо, екологично или социално въздействие; ПОДЧЕРТАВА значението на надеждните оценки на въздействието при приемането на нови предложения за законодателни актове, и когато е приложимо, на проектите на делегирани актове и актове за изпълнение, за да се постигнат по-добри прогнози за въздействието върху околната среда, разходите, както и социално-икономическите последици и ползи;
55. НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да работят заедно за улесняване на инвестициите и мобилизиране на частно финансиране за екологичния преход чрез осигуряване на подходящи рамкови условия, подобряване на процедурите и стандартите, както и с ЕИБ и проекти на други финансови институции за намаляване на риска, включително чрез осигуряване на съгласуваност за корпоративните планове за преход; ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира съгласуваността на екологичните условия между различните инструменти на ЕС за финансиране, като същевременно опрости прилагането на изискванията на настоящите процеси за „ненанасяне на значителни вреди“, „издръжливост спрямо изменението на климата“ и „проверка на устойчивостта“; ПРИЗНАВА значението на политиката и законодателството в областта на финансирането за устойчиво развитие; ПОДЧЕРТАВА колко важно е да бъдат създадени ясни механизми за проверка и сертифициране за устойчиви инвестиции и устойчиви икономически дейности, като същевременно се подобрят административните процедури;
56. ПОДЧЕРТАВА значението на една всеобхватна инвестиционна програма и благоприятна за инвестициите бизнес среда за увеличаване на частните инвестиции с целенасочена подкрепа и насърчаване на публичните инвестиции за постигане на приоритетните цели на екологичния преход и преодоляване на пропуските; ИЗТЪКВА значението на оценката на рисковете, свързани с прехода, и на застрахователния сектор; ПОДЧЕРТАВА значението на полезните взаимодействия, включително между прегледа на изпълнението на политиките в областта на околната среда, европейския семестър и националните планове в областта на енергетиката и климата в рамките на енергийния съюз;

57. ИЗТЪКВА ролята на комуникацията относно всеобхватните и междусекторните ползи от опазването на околната среда и относно цената на бездействието, както и ролята на образованието в областта на околната среда и климата за подобряване на прилагането на законодателството в областта на околната среда и за повишаване на осведомеността с цел стимулиране на промени в поведението, особено по отношение на моделите на производство и потребление;
НАСЪРЧАВА предприятията да споделят основана на факти информация, за да се даде възможност на потребителите да гарантират екологичен, справедлив и приобщаващ преход;
58. ПРИПОМНЯ, че укрепването на положителните за околната среда стимули, както и постепенното премахване на вредните за околната среда субсидии, по-специално субсидиите за изкопаеми горива, които не се непосредствено свързани с енергийната бедност или справедливия преход, е важно благоприятстващо условие за постигане на приоритетните цели на 8-ата ПДОС;
Като ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО в това отношение благоприятстващите условия, посочени в член 3з от 8-ата ПДОС; ПРИЗОВАВА за по-нататъшно използване на пазарни инструменти и екологосъобразни обществени поръчки за насочване на инвестиции към целите, свързани с опазването на околната среда и климата;

59. ПОТВЪРЖДАВА решаващата хоризонтална роля на природосъобразните решения съгласно тяхното определение в Резолюция 5 на UNEA 5.2 за справяне с глобалните предизвикателства на тройната планетарна криза; НАСЪРЧАВА държавите членки по целесъобразност да отдадат приоритет на тяхното прилагане;
60. ИЗТЪКВА ключовата роля на научните изследвания и иновациите и значението на това констатациите от тях да бъдат внедрени в безопасни, издръжливи и устойчиви нови технологии и инфраструктура и на цифровизацията в подкрепа на политиките в областта на климата и околната среда, като същевременно се сведат до минимум техните потенциални отрицателни въздействия и въглероден и екологичен отпечатък, и НАСЪРЧАВА Комисията да рационализира допълнително съществуващите рамки за мониторинг на околната среда и климата, като гарантира високи стандарти за прозрачност, ефективност на разходите, административно опростяване и публичен достъп до данни и насърчава обмена на най-добри практики, както и регионалното развитие; СЧИТА, че порталът за емисиите от промишлеността би могъл да послужи като инструмент за тази цел;
61. НАСЪРЧАВА Комисията да продължи да работи по амбициозни, икономически и технологично осъществими, хармонизирани екологични цели и стандарти за насочване на потреблението към устойчиви, кръгови, нисковъглеродни и почти нулеви въглеродни промишлени материали и стоки, без да се компрометира способността ни да преобразуваме и лицензираме нашите икономически дейности в глобални конкурентни практики, подходящи за климатично неутрална, кръгова, устойчива и издръжлива Европа, и с процедури по издаване на разрешения, гарантиращи ефективното ускоряване на всички преходи, като същевременно се гарантира ефективна и последователна регулаторна среда и се стимулират повече частни инвестиции.